

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Eiropas Savienības kohēzijas politikas programma 2021.–2027. gadam

Būtiskākie nosacījumi 2.2.3.3. pasākuma «Pasākumi bioloģiskās daudzveidības veicināšanai un saglabāšanai» projektu iesniegumu **ceturtajā** atlases kārtā

2025. gada 23. aprīlī

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Pasākuma mērķis

Uzlabot **dabas aizsardzību un bioloģisko daudzveidību** ES
nozīmes biotopiem un sugām

Īstenot **aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumus**
Natura 2000 teritorijās atbilstoši dabas, sugu vai biotopu
aizsardzības plāniem

Pamatnosacījumi

Finansējuma saņēmējs	Pašvaldība vai tās iestāde, kuras teritorijā atrodas <i>Natura 2000</i>
ERAF finansējums un atbalsta intensitāte	7 277 500 euro – 85%
Atlases veids	Atklāts konkurss, iesniegšanas termiņš 01.04.2025. – 19.08.2025.
Sadarbības partneri	• cita pašvaldība vai tās iestāde • valsts un pašvaldību kapitālsabiedrības • juridiskas un fiziskas personas, kuru īpašumā, turējumā vai valdījumā atrodas nekustamais īpašums <i>Natura 2000</i> teritorijā
Līdzfinansējums	Pašvaldības, privātais vai valsts budžeta līdzfinansējums (atkarīgs no projekta iesniedzēja veida)
Min attiecināmo izmaksu apmērs projektā	Nav noteikts
Max pieejamais ERAF finansējums projektam	1 455 500 euro
Izmaksu attiecināmība	No 2024. gada 1. janvāra
Īstenošanas termiņš	2029. gada 31. decembris

! Projekta iesniedzējs var iesniegt vairākus projektu iesniegumus un vienā projekta iesniegumā var iekļaut darbības vienā vai vairākās *Natura 2000* teritorijās

! MK noteikumi Nr. 107

! Projektu atlase CFLA mājaslapā

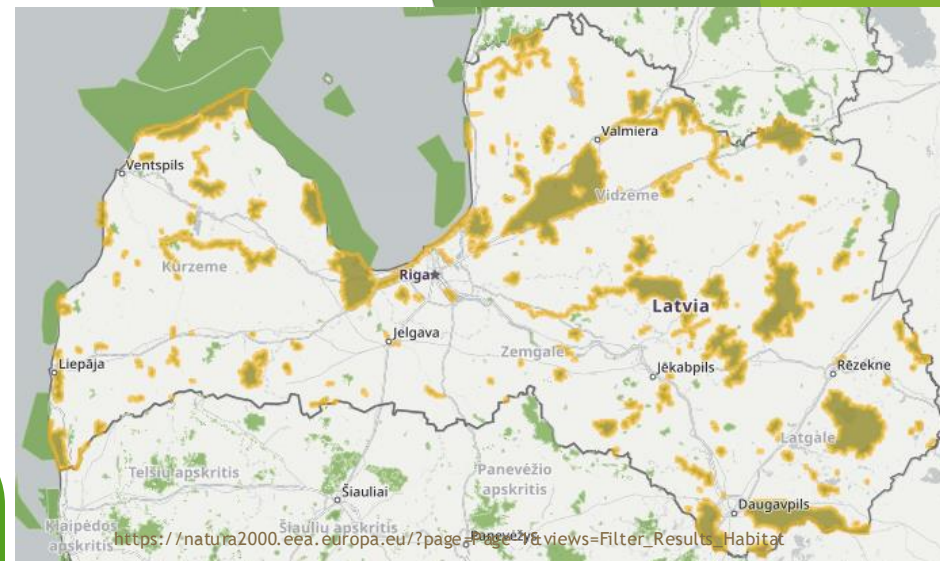
Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Sasniedzamie rādītāji

Iznākuma rādītājs

Natura 2000 teritoriju platība, uz kuru attiecas aizsardzības un atjaunošanas pasākumi ceturtajā atlases kārtā – 7 084 hektāri

- ✓ rādītāja sasniegšanu apliecina Dabas aizsardzības pārvaldes (DAP) izsniegts atzinums
- ✓ projekta iesniegumā platību pamato DAP sākotnējais atzinums
- ✓ DAP izstrādājis metodiskos norādījumus platības aprēķinam – pieejami [šeit](#).

Natura 2000 teritorijas Latvijā

! Sākotnējais atzinums tiks sniegts **desmit darba dienu laikā, un dokumentācija ir jāiesniedz DAP vēlākais 20 darba dienas pirms projekta iesniegumu atlases beigām (23.07.2025)**

Rezultāta rādītājs

Atjaunotas degradētas ekosistēmas (ceturtajā atlases kārtā – 2 839 hektāri)

- ✓ rādītāja sasniegšanu apliecina **sugu vai biotopu eksperta izdots atzinums**
- ✓ projekta **iesniegumā pamato projekta iesniedzējs**, sniedzot apliecinājumu (norāda kadastra apzīmējumus un datus ar platībām)
- ✓ pamatnosacījumi rādītāja aprēķinam – pieejams 18. lapā [šeit](#)

! Viena projekta ietvaros rezultāta rādītājs **nav mazāks par 100 ha**

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Princips «Piesārņotājs maksā»

Piemērojams īstenojot **degradētu teritoriju – vēsturisko kūdras ieguves vietu renaturalizāciju**

Atbilstoši Vides aizsardzības likuma 3. pantam – persona vai uzņēmums sedz izdevumus, kas saistīti ar tās darbības dēļ radīta piesārņojuma/kaitējuma novērtēšanu, novēršanu, ierobežošanu un seku likvidēšanu.

Projektu izvēlētajās kūdras ieguves vietās:

1. **nevar notikt aktīva kūdras ieguve** – konkrētajai teritorijai nevar būt izdotas spēkā esošas licences kūdras ieguvei
2. šajā teritorijā nevar būt **uzsākti rekultivācijas pasākumi**
3. pēc kūdras ieguves vai pēc teritorijas sagatavošanas kūdras **ieguvei nav bijusi prasība par rekultivācijas veikšanu** un tagadējais zemes īpašnieks, valdītājs vai turētājs nav likumīgais kūdras ieguves veicēja vai citas struktūras saistību pārņēmējs un šī struktūra vai uzņēmums vairs nepastāv

<https://en.nabu.de/focus-regions/europe/european-wetlands.html>

! Vēsturisku kūdras ieguves vietu renaturalizāciju 2.2.3.3. pasākuma ceturtās kārtas ietvaros nedrīkst īstenot fiziskas vai juridiskas personas, kuras veic saimniecisku darbību atbilstoši MK noteikumu 29. punktam.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Atbalstāmās darbības

Darbībām projektā jābūt saskaņā

- ❖ ar sugu, biotopu vai dabas **aizsardzības plāniem**
- ❖ ar **Prioritāro rīcību programmas *Natura 2000* teritoriju tīklam Latvijā 2021.–2027. gadam** noteiktajiem pasākumiem

- **Biotopu un sugu dzīvotņu atjaunošanas** un labvēlīga aizsardzības stāvokļa saglabāšanu nodrošinoši pasākumi, tostarp invazīvo sugu ierobežošana
- atjaunojamo **teritoriju apsekošana** un izpēte, sugu populāciju un biotopu zinātniskā izpēte un monitorings
- **antropogēno slodzi mazinošas infrastruktūras** izveide, atjaunošana vai demontāža
- **"zaļās" infrastruktūras** elementu izveide *Natura 2000* teritorijās
- **apsaimniekošanas** pasākumu īstenošanai nepieciešamās **infrastruktūras** izveide un atjaunošana, tostarp piekļuves infrastruktūras
- **zemes iegāde** dabas aizsardzības pasākumu nodrošināšanai, tostarp piekļuves nodrošināšanai *Natura 2000* teritorijām
- sabiedrības **informēšanas, izglītošanas, komunikācijas** un vizuālās identitātes pasākumi
- projekta vadība un uzraudzība

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Izņēmuma gadījumi, ja nav spēkā esoša dabas aizsardzības plāna

Ja projekta apstiprināšanas brīdī **nav** spēkā esoša dabas aizsardzības plāna, bet **tas ir izstrādē**, ir iespēja īstenot biotopu un sugu dzīvotņu atjaunošanu un labvēlīga aizsardzības stāvokļa nodrošināšanu, neietverot būvniecības darbības, izņemot:

darbības **saskaņā ar būvprojektiem**, kas apstiprināti pirms iepriekšējais dabas aizsardzības plāns zaudējis spēku un būvprojekti darbību īstenošanas brīdī ir spēkā esoši

iepriekšējo plānošanas periodu laikā (izņemot 2014.–2020. g. perioda) ierīkotās **antropogēnās slodzes infrastruktūras atjaunošanai** tādā pašā apmērā vai tās **demontāža**

Darbības **apsaimniekošanas** pasākumu īstenošanai nepieciešamās infrastruktūras izveidei un atjaunošanai, tostarp apsaimniekošanas pasākumu īstenošanai nepieciešamās **piekļuves infrastruktūras** izbūve un atjaunošana (izņemot 2007. – 2013. un 2014. – 2020.g. perioda)

https://static.ism.lv/media/2015/05/lars_70_4/w.jpg

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Neatbalstāmās darbības

Īpaši aizsargājamu dabas teritoriju vai
mikroliegumu izveide

dabas aizsardzības plānu un sugu un
biotopu aizsardzības plānu izstrāde

atkritumu tvertņu iegāde un
uzstādīšana

darbības jūras ekosistēmās

infrastruktūras atjaunošana vai demontāža, kas izveidota ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020. gada perioda ietvaros, tostarp piekļuves infrastruktūras atjaunošana, kas izveidota ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2007 – 2013.g. perioda ietvaros un kurai piemērojami nosacījumi par **pēcuzraudzības periodu**, tai skaitā citu ES un nacionālo publisko investīciju programmu ietvarā

https://www.daba.gov.lv/sites/daba/files/styles/node_image_large/public/gallery_images/piekraste-4-andris-soms.jpg?itok=xDh9WbGM

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Attiecināmās izmaksas

- ▶ Pamatojošās un īstenošanas dokumentācijas sagatavošana – finanšu analīze, ekspertu atzinumi (sugu un biotopu, hidrologa, arboristu u.c. dabas jomas speciālistu), tehniskā specifikācija, tehniskais projekts, būvprojekts, būvprojekta ekspertīze, autoruzraudzība, būvuzraudzība, zemes kadastrālās uzmērīšanas izmaksas – kopā **līdz 10%** no attiecināmajām izmaksām
- ▶ piekļuves infrastruktūras (piemēram ceļu, caurteku, brauktuvi) izbūve un atjaunošana pasākuma **ne vairāk kā 10%** apmērā no attiecināmajām izmaksām
- ▶ apsaimniekošanas infrastruktūras izveide, piemēram, aploku izveidošana ganāmpulkam, sētu uzstādīšana, bet **ne vairāk kā 10%** apmērā no kopējām attiecināmajām izmaksām
- ▶ **apdrošināšanas polišu** izmaksas projekta infrastruktūras bojājumu riska izmaksu mazināšanai projekta īstenošanas laikā
- ▶ zemes iegādes izmaksas aizsardzības pasākumu nodrošināšanai, tostarp piekļuves nodrošināšanai *Natura 2000* teritorijas infrastruktūrai un biotopu apsaimniekošanai, nepārsniedzot **5%** no projekta kopējām attiecināmajām izmaksām

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Attiecināmās izmaksas

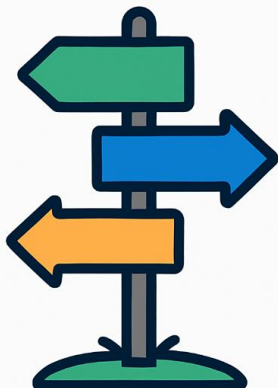
- ▶ Izmaksas horizontālā principa «Vienlīdzība, iekļaušana, nediskriminācija un pamattiesību ievērošana» īstenošanai
- ▶ Komunikācija un vizuālā identitāte;
- ▶ Projekta netiešās attiecināmās izmaksas plāno kā vienu izmaksu pozīciju, piemērojot netiešo izmaksu vienoto likmi **15%** apmērā no tiešās attiecināmās projekta vadības un īstenošanas personāla izmaksām;
- ▶ tiešās attiecināmās projekta vadības un īstenošanas personāla izmaksas noteiktas **16%** apmērā no šo noteikumu 36. punktā minētajām tiešajām attiecināmajām izmaksām, kas nav atlīdzības izmaksas
- ▶ Neparedzētie izdevumi līdz **3%** no kopējām attiecināmajām izmaksām
- ▶ PVN, ja nav atgūstams

! Projekta iesniegumā neiekļauj un finansējumu nepiešķir pabeigtām darbībām

! Projekta iesnieguma sagatavošanas un veidnes aizpildīšanas KPVIS izmaksas nav uzskatāmas par projekta pamatojošo dokumentāciju un nav attiecināmas

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Papildu nosacījumi

- **Projekta dzīves cikls – 5 gadi** pēc projekta noslēguma maksājuma veikšanas **vai 10 gadi** pēc projekta maksājumu veikšanas, ja projektā paredzēta infrastruktūras izbūve
- **Ieņēmumi projekta dzīves ciklā ik gadu nepārsniedz 50% no teritoriju uzturēšanas izmaksām** (izņēmums attiecināms uz sadarbības partneriem, kas ir fiziskas vai juridiskas personas un veic saimniecisko darbību)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Komercdarbības atbalsta pamatnosacījumi*

Regulas Nr. 651/2014 45. panta 9. punkta "c" apakšpunkts:

bioloģiskās daudzveidības vai ekosistēmu aizsardzība vai atjaunošana nolūkā palīdzēt ekosistēmām sasniegt labu stāvokli vai aizsargāt ekosistēmas, kas jau ir labā stāvoklī

Atbalstāmās darbība:

biotopu un sugu dzīvotņu atjaunošanas un labvēlīga aizsardzības stāvokļa saglabāšanu nodrošinot pasākumi saskaņā ar dabas, sugu vai biotopu aizsardzības plāniem

Atbalsta likme:

mazajiem uzņēmumiem – 85 %
vidējiem uzņēmumiem – 80 %
lielajiem uzņēmumiem – 70 %

Atbalstu nepiešķir:

princips "**piesārņotājs maksā**"; **kompensācijas** pasākumu īstenošanai; pēc **ieguves darbību izbeigšanas** (tostarp kūdras ieguves), un lai novērstu **dabas katastrofu**, piemēram, zemes nogruvumu, plūdu, viesuļvētru, orkānu, un dabiskas izcelsmes ugunsgrēku radītos zaudējumus

Izmaksu attiecināmība:

2024. gada 1.janvāra*

* Attiecināms uz sadarbības partneriem – fiziskām un juridiskām personām – kas veic saimniecisko darbību projekta īstenošanas teritorijā/s

* Atbilstoši regulas Nr. 651/2014 6.panta 5.punkta "m" un "n" apakšpunktam, kas nosaka stimulējošās ietekmes izņēmumu

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Dagnija Burtniece-Pīlēna

Investīciju politikas departamenta
Vides investīciju nodaļas
vecākā eksperte

29730069

dagnija.burtniece-pilena@varam.gov.lv

www.varam.gov.lv

